
Orzecznictwo Sądu Najwyższego

Palestra 21/10(238), 87-88

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

1.

UCHWAŁA z dnia 13 maja 1976 r. (II UZP 10/76)*

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Mieczysława R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w R. o emeryturę, po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym zagadnienia prawnego przekazanego przez Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie postanowieniem z dnia 29 marca 1976 r. do rozstrzygnięcia w trybie art. 66 ustawy z dnia 24 października 1974 r. o okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych:

„Czy świadczenia z funduszu urlopowego utworzonego na podstawie regulaminu w sprawie rozliczenia i rachunkowości w zespołach adwokackich — uchwalonego przez Naczelną Radę Adwokacką w dniu 15.X.1972 r. i za-

twierdzonego przez Ministra Sprawiedliwości decyzją z dnia 17.XI.1972 r. — w wysokości 2,5% opłat za czynności zespołów adwokackich, obliczonego do wypłaty świadczeń z początkiem każdego roku według stanu na dzień 31 grudnia, a wypłaconego adwokatowi-członkowi zespołu na wczasy w wysokości proporcjonalnej do jego wynagrodzenia brutto pobranego w roku obrachunkowym, wlicza się do podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin?”

postanowił udzielić odpowiedzi przeczącej.

Uzasadnienie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Rzeszowie decyzją z dnia 10 października 1975 r., zatwierdzoną orzeczeniem Rady Nadzorczej tego Oddziału z dnia 17.XII.1975 r., przyznał wnioskodawcy od dnia 3.VI.1975 r. emeryturę, ustalając jako podstawę jej wymiaru kwotę 11.909,83 zł. Organ rentowy nie uwzględnił natomiast kwoty 5.256 zł wchodzącej w skład funduszu urlopowego za okres obejmujący podstawę wymiaru emerytury.

Wnioskodawca w odwołaniu do Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie domagał się zmiany wymienionego wyżej orzeczenia Rady Nadzorczej i przyjęcia do

podstawy wymiaru emerytury także kwoty 5.256 zł, stanowiącej jego udział w funduszu urlopowym.

W związku z tym odwołaniem nasunęły się Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych poważne wątpliwości, którym dał wyraz w przedstawionym do rozstrzygnięcia zagadnieniu prawnym.

Udzielając odpowiedzi na przedstawione pytanie prawne, Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 marca 1964 r. w sprawie ubezpieczenia społecznego adwokatów-członków zespołów adwokackich i ich rodzin (Dz. U. Nr 10,

* Uchwała ta została opublikowana w OSNCP nr 2 z 1977 r., poz. 20.

poz. 62) za zarobek, stanowiący podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych oraz świadczeń ubezpieczeniowych, uważa się: 1) udział w podziale dochodów zespołu adwokackiego w równych częściach, 2) udział w podziale nadwyżki dochodów zespołu adwokackiego, proporcjonalnym do osobistego wkładu pracy, oraz 3) dodatek za kierownictwo zespołu.

Dochód zespołu adwokackiego, podlegający po upływie każdego roku kalendarzowego podziałowi pomiędzy członków zespołu, ustala się — w myśl § 29 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 1963 r. w sprawie zespołów adwokackich (Dz. U. z 1964 r. Nr 1, poz. 4) — po potrąceniu kosztów administracyjnych zespołu z sumy opłat pobranych za czynności. Według zaś § 30 tego rozporządzenia oraz § 15 regulaminu w sprawie rozliczenia i rachunkowości w zespołach adwokackich, uchwalonego przez Naczelną Radę Adwokacką w dniu 15.X.1972 r. i zatwierdzonego przez Ministra Sprawiedliwości decyzją z dnia 17.XI.1972 r., fundusz urlopowy jest obowiązkowy i wchodzi w ciężar kosztów administracyjnych. Regulamin ten został uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką na podstawie upoważnienia zawartego w art. 55 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) oraz w § 41 wymienionego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Fundusz urlopowy wchodzi w ciężar kosztów administracyjnych, nie jest więc w rozumieniu wskazanych wyżej przepisów zarobkiem, który stanowi podstawę wymiaru składek oraz świadczeń ubezpieczeniowych. Zgodnie zatem z przepisami § 2 wymienionego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów oraz § 29 wymienionego wyżej rozporządzenia Mi-

nistra Sprawiedliwości udział w funduszu urlopowym nie podlega wliczeniu do podstawy wymiaru emerytury lub renty.

Wprawdzie według § 30 pkt 4 powyższego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości do kosztów administracyjnych zespołu zalicza się także dodatek za kierownictwo zespołu, ale z mocy § 2 pkt 3 wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów dodatek został uznany za zarobek stanowiący podstawę wymiaru składek i świadczeń ubezpieczeniowych. Brak natomiast jakiegokolwiek przepisu uznającego udział w funduszu urlopowym za zarobek.

Wymieniony wyżej regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką określa w § 16 wypłaty z funduszu urlopowego jako świadczenia na wczasy, a nie jako zarobek. Według zaś § 17 tego regulaminu świadczenia te przysługują tylko temu adwokatowi, który w dacie podziału funduszu urlopowego uzyskał prawo do urlopu. Poza tym wypłata tego świadczenia uzależniona jest od wykorzystania przez adwokata w danym roku kalendarzowym co najmniej 10 dni urlopu wypoczynkowego. Jeżeli adwokat w takim rozmiarze nie wykorzystał w danym roku kalendarzowym urlopu wypoczynkowego, przesuwa się wypłatę świadczenia urlopowego na rok następny (wówczas otrzymuje on świadczenia urlopowe za dwa lub więcej lat). Wysokość zaś podstawy wymiaru emerytury lub renty nie może być uzależniona od wykorzystania przez adwokata w danym okresie oznaczonych świadczeń, np. urlopu wypoczynkowego albo urlopów za lata ubiegłe i rok bieżący.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy udzielił przeczącej odpowiedzi na przedstawione pytanie prawne.